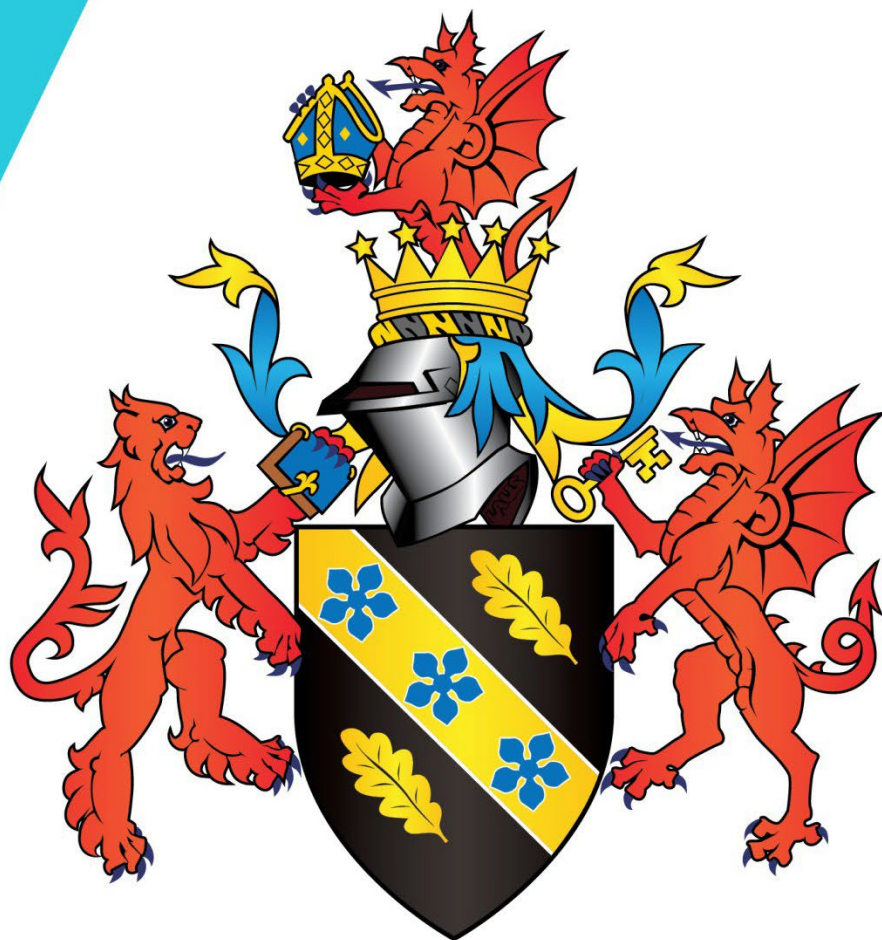

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Y Polisi Diogelu

CYNNWYS

CYNNWYS.....	2
1. Cyflwyniad	3
(a) Datganiad Egwyddorion	3
(b) Nod	3
(c) Cyfrifoldebau	3
(d) Cwmpas Polisi Diogelu'r Brifysgol	3
(e) Diffiniadau.....	5
2. Myfyrwyr dan 18 oed	5
3. Polisiâu a Gweithdrefnau Perthnasol y Brifysgol.....	6
4. Diogelu a Prevent	7
5. Nodi a gweithredu ar bryderon neu amheuron o niwed	7
6. Hyfforddiant ac arweiniad	8
(a) Hyfforddiant	8
(b) Arweiniad.....	8
7. Goblygiadau Adnoddau	9
8. Asesu Effaith	10
9. Rheoli Fersiynau'r Ddogfen	11
Atodiad 1 – Gweithdrefnau a Chanllawiau Diogelu	20
1. Ffuriau ar Gam-drin: Amddiffyn Plant	20
2. Risg: Oedolion Agored i Niwed.....	21
3. Beth i'w wneud os amheuir camdriniaeth neu os rhoddir gwybod amdanynt.	22
4. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â honiadau neu amheuron o gam-drin plant / oedolion agored i niwed yn erbyn aelod o'r Brifysgol.....	23
5. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â phryderon posibl am gam-drin plant / oedolion agored i niwed y tu allan i'r Brifysgol	24
6. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â sefydliadau allanol sy'n defnyddio cyfleusterau'r Brifysgol.....	24
Atodiad 2 Dolen gwefan i'r Ffurflen Achos Pryder	25
Atodiad 3 Gwybodaeth i reolwyr llinell unedau academiaidd a phroffesiynol ynghylch cyfrifoldebau diogelu.....	26
Atodiad 4 – Fforwm Diogelu'r Brifysgol	27
Atodiad 5 – Swyddogion Diogelu Dynodedig: Manylion Cyswllt	28
Atodiad 6: Polisi trin gwybodaeth Tystysgrif DBS.....	28
Atodiad 7 - Polisi ar recriwtio cyn-droseddwy'r yn aelodau staff.....	30

1. Cyflwyniad

(a) Datganiad Egwyddorion

Mae Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant wedi ymrwymo i wneud y canlynol:

- Darparu amgylchedd diogel i bob un o'i staff, myfyrwyr ac ymwelwyr;
- Darparu amgylchedd sy'n ddiogel rhag niwed i'r rhai sydd o dan 18 oed;
- Cynnal hawliau plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed i gael eu diogelu rhag niwed, rhyddid rhag anaf ac amgylchedd diogel ac iach.

(b) Nod

Nod y polisi hwn yw:

- Sicrhau bod gweithdrefnau priodol yn eu lle i ddiogelu rhag cam-drin neu niwed;
- Sicrhau bod gweithdrefnau priodol yn eu lle ar gyfer ymdrin â honiadau o gam-drin.

(c) Cyfrifoldebau

- Mae gan y Brifysgol Swyddog Dynodedig Arweiniol sydd â chyfrifoldeb cyffredinol dros ddiogelu;
- Mae gan y Brifysgol Dîm Diogelu Arweiniol, sy'n cynnwys y Swyddog Dynodedig Arweiniol, y Swyddog Gweithredol, y Pro Is-Ganghellor Cysylltiol (Profiad Academaidd) a'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr. Mae gan y tîm hwn o swyddogion gyfrifoldeb am weithredu a hyrwyddo Polisi Diogelu'r Brifysgol a gweithdrefnau cysylltiedig;
- Mae Fforwm Diogelu'r Brifysgol yn gyfrifol am ddatblygu, gweithredu a monitro Polisi Diogelu'r Brifysgol a'i adolygu'n flynyddol. Mae'r Fforwm Diogelu hefyd yn goruchwyllo'r trefniadau gweithredol a gweinyddol perthnasol gan gynnwys gweinyddu gweithdrefnau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS). Mae Fforwm Diogelu'r Brifysgol yn adrodd wrth y Pwyllgor Profiadau Myfyrwyr.
- Mae cyfrifoldebau'r Gofrestrfa'n cynnwys goruchwyllo a gwirio'r gweithdrefnau DBS ar gyfer myfyrwyr. Gofynnir am ddatgeliadau manwl o ran y rolau hynny sy'n cynnwys darparu gofal, hyfforddiant neu oruchwyliaeth reolaidd i blant, pobl ifanc neu oedolion agored i niwed, neu fod â gofal llwyr drostynt;
- Mae cyfrifoldebau AD yn cynnwys goruchwyllo a gwirio gweithdrefnau DBS ar gyfer staff. Gofynnir am ddatgeliadau manwl o ran y rolau hynny sy'n cynnwys darparu gofal, hyfforddiant neu oruchwyliaeth reolaidd i blant, pobl ifanc neu oedolion agored i niwed, neu fod â gofal llwyr drostynt;
- Mae rheolwyr llinell unedau academaidd a phroffesiynol yn gyfrifol am sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o Bolisi Diogelu'r Brifysgol a'r gweithdrefnau cysylltiedig ac am weithredu'r polisi a'r gweithdrefnau yn eu meysydd fel y bo'n briodol. Mae hyn yn cynnwys cydymffurfio ag unrhyw gyngor a chyfarwyddyd a roddir gan Bwyllgor Moeseg Ymchwil y Brifysgol a gall ofyn bod gweithdrefnau gwirio priodol yn cael eu cyflawni ar gyfer rhai unigolion sy'n cynnal gwaith ymchwil gyda phlant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed;
- Bydd gan bob Athrofa Swyddog Diogelu sydd â chyfrifoldeb am weithredu a hyrwyddo Polisi Diogelu'r Brifysgol a gweithdrefnau cysylltiedig;
- O ran gweithio gyda phlant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed, dylai'r holl staff lynu wrth yr holl ofynion cyfreithiol a'r gweithdrefnau yn ogystal â rhoi ystyriaeth i unrhyw ganllawiau a lunnir gan y cyrff proffesiynol priodol.

(d) Cwmpas Polisi Diogelu'r Brifysgol

Mae Polisi'r Brifysgol yn gweithio'n unol â deddfwriaeth berthnasol Cymru a Lloegr. Mae'r deddfwriaeth benodol i Gymru sy'n arwain gwaith diogelu'r Brifysgol yn cynnwys [Gweithdrefnau Diogelu Cenedlaethol Cymru \(NWSP\)](#), a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, sy'n cwmpasu plant ac oedolion agored i niwed. Mae'r ymagwedd deddfwriaethol hon yn adeiladu ar Deddf Plant (2004) a danategir gan ganllawiau '[Gweithio Gyda'n Gilydd i Ddiogelu Plant](#)' yn Lloegr. Mae deddfwriaeth ychwanegol yn Lloegr sy'n sail i'r polisi hwn yn cynnwys Deddf Diogelu Grwpiau Agored i Niwed (2006). Er bod y fframwaith deddfwriaethol yn wahanol yng Nghymru a Lloegr, mae'r egwyddorion sylfaenol yn debyg.

Mae'r Polisi Diogelu hwn yn berthnasol i'r HOLL aelodau staff a gyflogir gan y Brifysgol.

Mae'r polisi hwn hefyd yn berthnasol i holl weithgareddau a chyfleusterau'r Brifysgol, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â phlant a phobl ifanc o dan 18 oed, ac mae'n cynnwys:

- yr holl staff sy'n gweithio i'r Brifysgol;
- yr holl fyfyrwyr sydd wedi eu cofrestru yn y Brifysgol;
- gwirfoddolwyr yn cynnwys Aelodau'r Cyngor a Phwyllgorau;
- gweithwyr contract sy'n gweithio ar ran y Brifysgol;
- yr holl amgylchiadau lle mae plant a/neu bobl ifanc yn bresennol yn adeiladau'r Brifysgol a/neu'n cymryd rhan yng ngweithgareddau'r Brifysgol;

Mae'r polisi hwn yn cynnwys lleoliadau ar ac oddi ar y campws (e.e. lleoliadau gwaith, ymarfer a dysgu seiliedig ar waith, rhaglenni cyfnewid a theithiau maes).

Mae'r polisi'n cwmpasu'r Brifysgol, ac mae gan y colegau cyfansoddol (Coleg Sir Gâr a Choleg Ceredigion) eu polisiâu diogelu eu hunain. Bydd y rhain yn adrodd i'r Fforwm Diogelu ac yn cael eu cynrychioli mewn cyfarfodydd.

Ar gyfer myfyrwyr sydd wedi eu cofrestru ar raglenni astudio mewn sefydliadau partner cydweithredol, bydd y gweithdrefnau canlynol yn berthnasol:

Er na fyddai'r myfyrwyr sydd wedi cofrestru ar raglenni partneriaethau cydweithredol yn atebol eu hunain i'r canllawiau mewn Polisi Diogelu, bydd y Brifysgol yn dymuno sicrhau ei hun fod gan bartneriaid cydweithredol ganllawiau i gadw plant, pobl ifanc, ac oedolion agored i niwed yn ddiogel ac i ymateb i unrhyw bryderon.

- Yn ystod cam cymeradwyo partneriaethau cydweithredol, mae gofyn i sefydliadau arfaethedig ddarparu eu polisiâu Diogelu, yn rhan o'r Ddogfen Broffil Sefydliadol (y cyfeirir ati yn Atodiad CP4 o'r LIAA)
- Disgwylir y bydd partneriaid cydweithredol, trwy eu polisiâu derbyn, yn rhoi ystyriaeth lawn a phriodol i deddfwriaeth gyfredol, yn cynnwys mewn perthynas ag euogfarnau troseddol, cyswllt â phlant neu oedolion agored i niwed (archwiliadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) neu gyfatebol). Yn ogystal disgwylir iddynt sicrhau y diweddarir gwybodaeth ymgeiswyr yn rheolaidd ar ôl eu derbyn ar y rhaglen, megis unrhyw newid i'w statws o ran euogfarnau troseddol. Mae hyn wedi'i amlinellu yn Llawlyfr Gweithrediadau Partneriaid Cydweithredol.
- Mae myfyrwyr partneriaid cydweithredol sydd ar leoliad yn atebol i'r un protocolau â myfyrwyr sydd wedi cofrestru'n uniongyrchol gyda'r Brifysgol. Mae gan bartneriaid cydweithredol fynediad at 'Ganllawiau Asesu Risg Lleoliadau' (Atodiad PL1d o'r LIAA) sydd ag adran 'Ffactorau Diogelu'. Gofynnir i Sefydliadau

Partner Cydweithredol gadarnhau'n flynyddol i'r Brifysgol, trwy eu Hadroddiad(au) Monitro Blynyddol ar Raglenni Partneriaethau Cydweithredol (Atodiad PV11a o'r LIAA), a ddilynwyd Protocol Lleoliadau'r Brifysgol.

- O ran Graddau Ymchwil Ôl-raddedig, mae myfyrwyr partneriaid cydweithredol yn atebol i'r un Cod Ymarfer ar gyfer Graddau Ymchwil â myfyrwyr sydd wedi cofrestru'n uniongyrchol gyda'r Brifysgol, ynghyd â'i bolisiau cysylltiedig, yn cynnwys Cod Ymarfer Moeseg ac Integredd Ymchwil, Polisi Rheoli Data Ymchwil, Polisi Eiddo Deallusol, a'r Polisi Iechyd a Diogelwch. Ymdrinnir â'r holl brosesau cymeradwyo moeseg ar gyfer myfyrwyr graddau ymchwil gan Bwyllgor Moeseg Ymchwil y Brifysgol. Mae'r Cyfarwyddwr Astudiaethau'n gyfrifol am sicrhau bod cais am gymeradwyaeth foesegol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Moeseg Ymchwil a bod y myfyriwr yn ymwybodol o reoliadau'r Brifysgol ar gyfer graddau ymchwil ynghyd â rheoliadau a pholisïau ar gamymddwyn academiaidd, eiddo deallusol, iechyd a diogelwch, ac unrhyw faterion moesegol a allai godi yn ystod ymchwil myfyriwr.
- Yn ogystal, disgwylir y bydd unrhyw faterion diogelu a ddaw i'r amlwg, yn gysylltiedig ag unrhyw agweddau ar bartneriaethau cydweithredol, yn cael eu hadrodd trwy'r Arweinwyr Timau Partneriaeth (ATPau) (mae 9.10.4, Pennod 9 o'r LIAA yn amlinellu rôl yr ATP).

(e) Diffiniadau

At ddibenion y Polisi hwn, mae'r diffiniadau canlynol yn berthnasol:

- “Diogelu” – Mae asiantaethau (a sefydliadau) sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc yn cymryd pob cam rhesymol er mwyn sicrhau bod y risgiau o niwed i les yr unigolyn yn cael eu cadw i isafswm; a ‘Lle bo pryderon am les plant a phobl ifanc, dylai pob asiantaeth (a sefydliad) gymryd pob cam priodol i fynd i'r afael â'r pryderon hynny, gan weithio yn unol â pholisïau a gweithdrefnau lleol y cytunwyd arnynt, a gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau lleol eraill.’ (Deddf Plant, 1989 a Chydadroddiad y Prif Arolygwyr ar Drefniadau Diogelu Plant, 2002);
- “Plentyn” – person o dan 18 oed (Deddf Plant, 1989);
- “Person ifanc” – person dros 16 oed ond o dan 18;
- “Oedolyn agored i Niwed” – unrhyw berson 18 oed neu drosodd y mae neu y gallai fod arno angen gwasanaethau gofal cymunedol oherwydd anabledd meddwl neu anabledd arall, oedran neu salwch ac sydd neu y gallai fod yn analluog i ofalu amdano ei hun neu ei amddiffyn ei hun rhag niwed sylweddol neu gam-fanteisio difrifol.

Mae'r Brifysgol yn cydnabod y gallai unrhyw fyfyrwr fod yn agored i niwed ac mai rôl Swyddogion Diogelu'r Brifysgol yw penderfynu a ystyrir bod myfyriwr yn agored i niwed.

2. Myfyrwyr dan 18 oed

Mae gan y Brifysgol rai myfyrwyr sy'n cychwyn ar raglen academiaidd cyn eu penblwydd yn 18 oed. Mae'r Brifysgol yn cydnabod y canlynol:

- Mae unrhyw un o dan 18 oed, o safbwynt y gyfraith, yn blentyn;
- Mae gan y Brifysgol ddyletswyddau gofal arbennig tuag at blentyn;
- Nid yw'r Brifysgol *in loco parentis*.

Yn y rhan fwyaf o achosion, ni chaiff myfyrwyr o dan 18 oed eu trin yn wahanol i fyfyrwyr

18 oed a throsodd. Bydd gan bob Athrofa diwtoriaid personol / blwyddyn enwebedig sy'n gyfrifol am les y myfyrwyr. Rheolwyr yr Athrofa fydd yn gyfrifol am sicrhau bod tiwtor personol / blwyddyn yn ei le i gefnogi unrhyw fyfyrwr o dan 18 oed a bod gwiriadau priodol y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) wedi eu cyflawni ar yr aelod(au) staff dan sylw. Disgwylir hefyd drefniadau priodol ar gyfer cymorth i fyfyrwyr o dan 18 oed sydd wedi eu cofrestru ar raglenni tymor byr yn y Brifysgol (e.e. cyrsiau haf, gweithgareddau allgymorth ac ati).

Mae'r Gofrestrfa'n gyfrifol am sicrhau bod y Tiwtor Derbyniadau perthnasol, y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr, Swyddogion Diogelu perthnasol ac Undeb Myfyrwyr y Drindod Dewi Sant yn cael gwybod am unrhyw fyfyrwr o dan 18 oed sydd wedi cofrestru.

Mae gofyn i diwtoriaid personol/blwyddyn eu cyflwyno eu hunain i'r myfyrwr yn y cyfnod cynefino a chyfarfod â'r myfyrwr yn rheolaidd i fonitro'i gynnydd a'i les. Bydd cymorth bugeiliol ar gael hefyd gan Undeb y Myfyrwyr a, phan fo'n briodol, wardeniaid neuadd.

Rhaid i'r staff oddi mewn i'r Brifysgol fod yn ymwybodol bod cael perthynas â myfyrwr sydd dros 16 oed ond sydd o dan 18 oed yn erbyn y gyfraith a bod hyn yn groes i'r safle o ymddiriedaeth y gosodwyd yr aelod staff ynddo, fel y nodir yn Neddf Troseddau Rhywiol (Diwygio) 2000.

3. Polisiâu a Gweithdrefnau Perthnasol y Brifysgol

- 3.1 Mae polisiâu a gweithdrefnau perthnasol y brifysgol ynghylch diogelu yn cynnwys y canlynol ond heb eu cyfyngu i'r rhain:

Llawlyfr Ansawdd Academaidd
Polisi Defnydd Derbyniol (Technoleg a Systemau Gwybodaeth)
Polisi Derbyn
Gweithdrefnau diogelu data
Polisi Disgyblu
Polisi Addasrwydd i Ymarfer
Polisi Cymorth i Astudio
Gweithdrefn Gwyno
Polisi Aflonyddu a Bwlio
Polisi Iechyd a Diogelwch
Polisi sy'n llywodraethu perthnasoedd proffesiynol yn y gweithle
Polisi Prevent
Polisi Recriwtio a Dethol
Polisi Aflonyddu a Bwlio Staff
Gwiriad DBS Safonol a Manwl
Polisi Preifatrwydd
Cynllun Cydraddoldeb Strategol
Polisi Camymddwyn Anacademaidd

- 3.2 Mae'n ofyniad cyfreithiol ar y Brifysgol i sicrhau y cyflawnir gweithdrefnau gwirio priodol ar gyfer y staff, myfyrwyr a gwirfoddolwyr sy'n gweithio gyda phlant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed;
- 3.3 Pan fo'r swydd, y rôl neu'r gweithgarwch yn cynnwys mynediad sylweddol heb oruchwyliaeth at blant, pobl ifanc neu oedolion sy'n agored i niwed dros gyfnod estynedig neu'n rheolaidd, bydd y Brifysgol yn gofyn bod y staff neu'r myfyrwyr yn datgelu unrhyw gofnodion troseddol a allai fod ganddynt trwy gyflawni

gwiriad y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS), ar y lefel briodol, cyn unrhyw gysylltiad.

- 3.4 Cyn cychwyn unrhyw weithdrefnau ffurfiol, bydd y Brifysgol yn ystyried pa weithdrefn(au) yw'r rhai mwyaf priodol i'w defnyddio ynghylch unrhyw bryderon diogelu, gan gynnwys cyfeirio, o bosibl, at asiantaeth allanol briodol;
- 3.5 Yn aml, defnyddir gweithdrefnau diogelu ar y cyd â pholisi arall, e.e. y Polisi Disgyblu Myfyrwyr (camymddwyn anacademaidd) neu'r Polisi Addasrwydd i Ymarfer;
- 3.6 Pan gychwynnir gweithdrefnau ffurfiol, bydd y Brifysgol ym mhob cyfnod allweddol yn ailasesu pa weithdrefnau a ddefnyddir a gallai newid gweithdrefnau fel y bo'n briodol;
- 3.7 Gwneir addasiadau rhesymol fel y bo'n briodol ynghylch y broses ddiogelu ar gyfer myfyrwyr a staff sydd ag anableddau neu broblemau iechyd eraill.
- 3.8 Mae gan y Brifysgol ddyletswydd gyfreithiol i gyfeirio pobl at y DBS (ar ôl cwblhau prosesau disgyblu mewnol y Brifysgol) pan fyddant wedi gwneud niwed i blentyn, person ifanc neu oedolyn agored i niwed, neu os oedd perygl niwed. Ni all unrhyw un sydd wedi ei wahardd gan y DBS weithio neu wirfoddoli gyda grŵp agored i niwed neu grwpiau y maent wedi eu gwahardd rhagddynt. I gael rhagor o wybodaeth, ewch i wefan y [Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd](#).

4. Diogelu a Prevent

- 4.1 Mae'n ofyniad statudol ar y Brifysgol i fodloni arweiniad y ddyletswydd Prevent o dan y Ddeddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch (2015). Mae'r arweiniad hwn yn nodi amrywiaeth o feysydd lle disgwylir i brifysgolion gymryd camau i atal pobl rhag cael eu denu i derfysgaeth. Mae'r Brifysgol wedi datblygu amrywiaeth o ddogfennau sy'n ymwneud â Prevent gan gynnwys nodyn arweiniad, Protocol Digwyddiadau a Siaradwyr Allanol a Phrotocol Ystafell Weddi ac Ystafell Dawel. Mae'r holl ddogfennau hyn wedi eu cynnwys yn yr atodiadau i'r Llawlyfr Ansawdd Academaidd.
- 4.2 Mae gan y Brifysgol Swyddogion Arweiniol enwebedig ar gyfer Prevent (Swyddog Cymunedau Mwy Diogel a Chyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr) sy'n arwain y gwaith o ddatblygu a gweithredu gweithdrefnau Prevent a darparu hyfforddiant ynghylch Prevent. Mae'r Brifysgol hefyd wedi ei chynrychioli ar un o fforymau AU Prevent yn Ne Cymru sy'n cyfarfod bob tymor ac sy'n ffordd o rannu arfer gorau a lledaenu gwybodaeth. Mae'r Brifysgol yn cyflwyno dogfen sicrwydd blynyddol i CCAUC ar y modd y mae'n gweithredu'r ddyletswydd Prevent.
- 4.3 Mae ymagwedd y Brifysgol at Prevent i'w gweld yn amlwg iawn yng nghydestun ei rôl ddiogelu wrth atal unigolion rhag cael eu denu i derfysgaeth.

5. Nodi a gweithredu ar bryderon neu amheuan o niwed

Mae gan yr holl staff, myfyrwyr a gwirfoddolwyr gyfrifoldeb i roi gwybod am unrhyw bryderon neu amheuan o niwed yn unol â [Gweithdrefnau Diogelu Cenedlaethol Cymru](#), Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Deddf Diogelu Plant: Gweithio gyda'n Gilydd o dan y Ddeddf Plant (2004) a Deddf Diogelu Grwpiau Agored

- Os hoffai unrhyw aelod o'r staff, unrhyw fyfyrwr neu wirfoddolwr gael cyngor ynghylch unrhyw bryderon posibl, dylent siarad ag aelod adrannol perthnasol o'r Fforwm Diogelu, Swyddog Diogelu Dynodedig neu'r Swyddog Arweiniol Dynodedig.
- Os bydd gan unrhyw aelod o'r staff, myfyrwr neu wirfoddolwr bryderon penodol ynghylch diogelwch neu les plentyn, person ifanc neu oedolyn agored i niwed ar unrhyw raglen neu weithgaredd sy'n gysylltiedig â'r Brifysgol, ar neu oddi ar y campws, dylai lenwi Ffurflen Achos Pryder drwy wefan Gwasanaethau Myfyrwyr. Adolygir hyn gan y tîm brysbennu Llesiant a'i uwchgyfeirio fel y bo'n briodol gan y Pennaeth Llesiant Myfyrwyr neu'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr.
- Ymdrinnir ag unrhyw atgyfeiriadau, a phan fo angen, cânt eu hatgyfeirio ymlaen at yr asiantaethau statudol perthnasol yn syth, ac o fewn 24 awr pryd bynnag y bo'n bosibl;
- Ymdrinnir â Datgeliadau oddi mewn i Wasanaeth Cwnsela'r Drindod Dewi Sant o dan y cod ymarfer proffesiynol perthnasol (Cymdeithas Cwnsela a Seicotherapi) ac os tybir bod angen hynny fe'u hatgyfeirir at y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr;
- Yn unol â Deddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1988, bydd y Brifysgol yn cefnogi ac yn amddiffyn y staff a'r myfyrwyr hynny sydd, yn ddidwyll a heb fwriad maleisus, yn mynegi amheuan am gamdriniaeth neu bryderon am gydweithwyr a'u gweithredoedd;
- Gellir dod o hyd i ganllawiau pellach ynghylch sut i weithredu pan fydd amheuan o gam-drin neu pan roddir gwybod amdano, yn Atodiad 1.

6. Hyfforddiant ac arweiniad

Darperir hyfforddiant i'r staff, myfyrwyr a'r gwirfoddolwyr perthnasol ar faterion sy'n ymwneud â diogelu.

(a) Hyfforddiant

Bydd Fforwm Diogelu'r Brifysgol yn goruchwyllo hyfforddiant i gymuned y Brifysgol ynghylch materion diogelu. Bydd y Fforwm Diogelu hefyd yn ystyried anghenion hyfforddi'n rheolaidd. Mae'r Brifysgol yn darparu hyfforddiant ar ystod o bynciau priodol gan ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau mewnol ac allanol, a gydlynir gan y Swyddog Gweithredol Diogelu. Mae modylau Diogelu a PREVENT ar-lein ar gael ar Hwb Datblygu Staff MyDay a disgwylir i bob aelod o staff eu cwblhau.

(b) Arweiniad

Gellir dod o hyd i'r polisi hwn ac atodiadau cysylltiedig ar MyDay a gwefan y Brifysgol.

Atodiad 1 Gweithdrefnau a Chanllawiau Diogelu

Atodiad 2 Dolen gwefan i'r Ffurflen Achos Pryder

Atodiad 3 Gwybodaeth i reolwyr llinell unedau academiaidd a phroffesiynol ynghylch cyfrifoldebau diogelu

Atodiad 4 Fforwm Diogelu'r Brifysgol

Atodiad 5 Swyddogion Diogelu Dynodedig: manylion cyswllt

Atodiad 6 Polisi trin gwybodaeth Tystysgrif DBS

Atodiad 7 Polisi ar recriwtio cyn-droseddwyr

7. Goblygiadau Adnoddau

Goblygiad	Manylion
Cyllid	Caiff y costau a fydd yn gysylltiedig â gweithredu'r polisi hwn eu cynnwys oddi mewn i gyfyngiadau cyllidebau cyfredol.
Staff	Nid oes unrhyw ofynion staffio ychwanegol. Fodd bynnag, mae anghenion hyfforddi wedi eu nodi i'r staff priodol. Mae adnodd (hyfforddwr mewnol achrededig) wedi ei sefydlu i ddarparu unrhyw anghenion hyfforddi a nodir.
Asedau	Nid oes angen unrhyw asedau ychwanegol ar hyn o bryd.
Partneriaid	Mae cysylltu ag asiantaethau partner statudol yn hanfodol wrth amddiffyn plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed.
Cyfnodau Amser	Gweithredir y polisi yn unol â'r dyddiad cymeradwyo.
Arweinyddiaeth	Arweinir y polisi hwn gan y Pro Is-Ganghellor Cysylltiol (Profiad Academaidd)

8. Asesu Effaith

Goblygiad	Ystyriwyd Effaith (Do/Naddo)	Yr Effaith a Nodwyd
Cyfreithiol	D	Bydd y Brifysgol yn cydymffurfio â'r fframwaith deddfwriaethol sy'n cynnwys: Deddf Plant 1989 Deddf Diogelu Data 1998 Deddf Amddiffyn Plant 1999 Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn Deddf Troseddau Rhywiol (Diwygio) 2000 Deddf Terfysgaeth 2000 Deddf Plant 2004 Deddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006 Deddf Diogelu Rhyddidau 2012 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 Deddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch 2015 Deddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch y Ffiniau 2019 Cynnal cofnodion cyfrinachol am achosion diogelu ac amddiffyn plant y rhoddir gwybod amdanynt a'r camau a gymerir
Cyfraniad at y Cynllun Strategol	D	Mae'r Polisi wrth wraidd Cenhadaeth, Gweledigaeth a Gwerthoedd y Brifysgol a nodir yn y Cynllun Strategol.
Dadansoddi Risg	D	Nod y Polisi yw amddiffyn plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed. Gall esgeuluso'r dyletswyddau hyn olygu bod perygl i unigolion gael niwed, ynghyd â niwed i enw da'r Brifysgol.
Cydraddoldeb	D	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau niweidiol. Cynhelir asesiad cydraddoldeb llawn ar ffurf dogfennaeth ar wahân a'i gyflwyno i'r Fforwm Diogelu i'w ystyried.

Y Gymraeg	D	Caiff unigolion yr ymdrinnir â hwy o dan y Polisi hwn y dewis o gyfathrebu â'r Brifysgol yn Gymraeg. Bydd hyn yn cynnwys cyfathrebu ysgrifenedig a llafar. Yn yr un modd, er mwyn cefnogi dwyieithrwydd yn y Brifysgol, cynigir gwasanaethau cyfieithu i staff yn ystod y sesiynau hyfforddi sy'n cefnogi'r Polisi hwn. Cyfieithir y Polisi hwn pan fydd wedi'i gymeradwyo'n derfynol.
Amgylcheddol Chynaliadwyedd	a D	Ni nodwyd unrhyw effaith niweidiol ar hyn o bryd.
Cyfathrebu/ Cyfryngau / Marchnata	D	Ar ôl cymeradwyo'r Polisi hwn yn derfynol, rhoddir gwybod i'r staff amdano trwy fwletin y staff. Cyhoeddir rhannau perthnasol o'r Polisi (h.y. ac eithrio rhannau sy'n groes i ddeddfwriaeth diogelu data) ar y fewnrwyd, a phan fo'n briodol, trwy Gynllun Cyhoeddi'r Brifysgol. Mae cyfathrebu'n allweddol i weithredu'r polisi hwn yn effeithiol.

Awdur(on) y polisi:

Y Tîm Diogelu Arweiniol: PIGC (Profiad Academaidd), y Swyddog Dynodedig Arweiniol , Swyddog Gweithredol, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr

9. Rheoli Fersiynau'r Ddogfen

Rhif y Fersiwn:	Rheswm dros newid:	Awdur:	Dyddiad y newid:
1.0	Ystyriaeth yn y Pwyllgor Materion Myfyrwyr (diwygiadau wedi eu gwneud yn dilyn y pwyllgor)	Dai Rogers	19.02.15
1.1	Ystyriaeth yng nghyfarfod yr UDRh (mân ddiwygiadau wedi eu gwneud yn dilyn yr UDRh)	Dai Rogers	03.03.15
1.2	Ystyriaeth yn y Senedd (mân ddiwygiad i aelodaeth y Fforwm Diogelu)	Dai Rogers	11.03.15
1.3	Ei ychwanegu i'ch Templed Polisiâu	Claire Godden	07.04.15

1.4	Corffori'r diwygiadau y gofynnwyd amdanynt ym Mhwyllgor Adnoddau'r Cyngor	Dai Rogers	30.04.15
2.0	Newid o ran Rheoli Fersiynau Dogfennau yn dilyn cymeradwyaeth y Cyngor ar 21.05.15	Claire Godden	09.05.15
2.1	Diweddarwyd	Dai Rogers	08.05.17
3.0	Diweddarwyd / ailysgrifennwyd	Dai Rogers (gyda'r Tîm Diogelu Arweiniol)	25.11.17
3.1	Diweddarwyd yn dilyn cyfarfod y Fforwm Diogelu ar 7.12.17	Dai Rogers	03.01.18
3.2	Diweddarwyd yn dilyn cyfarfod y Fforwm Diogelu ar 25.11.19	Dai Rogers Sioned Saer Catharine Bleasdale	10.12.19
3.3	Diweddarwyd yn dilyn cyfarfod y Fforwm Diogelu ar 20.01.20 a sylwadau gan y Cadeirydd.	Dai Rogers	27.01.20
3.4	Diweddarwyd Rhagfyr 20	Rhyd Dart Catharine Bleasdale	17.12.20
3.5	Diweddarwyd Ionawr 21 yn dilyn cyfarfod y Fforwm Diogelu Ion 21	Rhys Dart	26.01.2021
3.6	Diweddarwyd cyn y Fforwm Diogelu Ion 23	Rhys Dart Natalie Owens	13.12.2022

Statws presennol y Polisi: Fersiwn 3.6 wedi'i gadarnhau gan y Pwyllgor Profiadau Myfyrwyr
Mae'r Polisi'n berthnasol i: AU

Dyddiad ei gadarnhau: 24.05.23

Dyddiad y daw i rym: Mai 2023

Dyddiad adolygu'r polisi: Ionawr 2025

Atodiad 1 – Gweithdrefnau a Chanllawiau Diogelu

1. Ffuriau ar Gam-drin: Amddiffyn Plant

O ran **amddiffyn plant**, mae'r Brifysgol wedi mabwysiadu diffiniad niwed a amlinellir yng [Ngweithdrefnau Diogelu Cenedlaethol Cymru](#). Cymerir y diffiniad hwn o ddeddfwriaeth Cymru ond caiff ei fabwysiadu dros holl safleoedd a gweithgarwch y Brifysgol, yn cynnwys tu allan i Gymru.

Diffinnir niwed fel:

- cam-drin – mae hyn yn cynnwys [cam-drin rhywiol](#), esgeuluso, [cam-drin emosiynol](#) a [cham-drin seicolegol](#)
- amharu ar iechyd corfforol neu iechyd meddwl (gan gynnwys amhariad a ddioddefir o weld neu glywed rhywun arall yn cael ei gam-drin)
- amharu ar ddatblygiad corfforol, deallusol, emosiynol, cymdeithasol neu ymddygiadol (gan gynnwys amhariad a ddioddefir o weld neu glywed rhywun arall yn cael ei gam-drin)

Mae mathau o niwed yn cynnwys

1.1 Cam-drin Corfforol

Mae hyn yn golygu gwneud niwed corfforol bwriadol i blant. Mae'n cynnwys taro, ysgwyd, taflu, gwasgu, llosgi a chnoi, yn ogystal â rhoi alcohol, cyffuriau amhriodol neu sylweddau gwenwynig i blant. Mae hefyd yn cynnwys ymgais i fygu neu foddi a ffugio symptomau salwch. Nid yw ataliad rhesymol i atal plentyn rhag gwneud niwed iddynt eu hunain, person arall, neu rhag achosi difrod difrifol i eiddo, yn cael ei ystyried yn gam-drin.

1.2 Cam-drin Rhywiol

Mae hyn yn cynnwys gorfodi neu ddenu plentyn neu berson ifanc i gymryd rhan mewn gweithgareddau rhywiol, pa un a yw'r plentyn yn ymwybodol ai peidio o beth sy'n digwydd ac mae'n cynnwys oedolion yn defnyddio plant – boed yn fechgyn neu'n ferched – i ddiwallu eu hanghenion rhywiol eu hunain. Gallai hyn gynnwys gweithgarwch rhywiol uniongyrchol, gweithredoedd treiddiol neu anhreiddiol, mastyrbio, tynnu ffotograffau neu fideos anweddus, neu ddangos deunydd pornograffig i blant neu eu hannog i ymddwyn mewn ffyrdd amhriodol o safbwynt rhywiol.

1.3 Esgeulustod

Mae hyn yn golygu methu â diwallu anghenion corfforol a/neu seicolegol plentyn sydd yn debyg o arwain at amharu'n ddifrifol ar iechyd neu ddatblygiad y plentyn. Gallai gynnwys methu â darparu bwyd, gwres, dillad, cariad, tynerwch, sylw a chydabyddiaeth, neu fethu ag amddiffyn plentyn rhag niwed corfforol neu berygl, neu fethu â sicrhau ei fod yn cael gofal neu driniaeth feddygol briodol. Gall hyn hefyd gynnwys cam-drin ariannol.

1.4 Cam-drin Emosiynol

Mae hyn yn golygu cam-drin plentyn yn emosiynol yn barhaus mewn modd sy'n achosi effaith ddifrifol ac andwyol ar ddatblygiad emosiynol y plentyn. Yn ogystal â diffyg cariad a sylw parhaus, mae hyn yn cynnwys beirniadaeth barhaus, bygythiadau a geiriau a gweithredoedd sy'n bychanu'r plentyn. Yng nghyd-destun Prifysgol, gallai gynnwys bychanu gwaith neu allu plentyn yn barhaus. Gallai gynnwys cyfleu i'r plentyn ei fod yn ddiwerth neu nad oes neb yn ei garu, ei fod yn annigonol neu'n werthfawr yn unig i'r graddau y mae'n diwallu anghenion person arall. Gallai gynnwys achosi i blentyn deimlo'n ofnus neu mewn perygl, neu ecsbloetio neu lygru plant. Mae rhyw lefel o gam-drin emosiynol yn perthyn i bob math o gam-drin plant, ond gall ddigwydd ar ei ben ei hun.

1.5 Bwlio

Ymddygiad niweidiol, bwriadol yw hwn, sy'n digwydd fel arfer dro ar ôl tro dros gyfnod o amser pan fo'n anodd i'r rhai sy'n cael eu bwlio eu hamddiffyn eu hunain. Gall y bwlio ddigwydd ar lafar, yn ysgrifenedig neu'n gorfforol.

1.6 Gwir niwed neu niwed posibl

Gall risg o wir niwed neu niwed posibl i blentyn neu berson ifanc ddeillio hefyd o:

- Gamfanteisio troseddol fel 'llinellau cyffuriau' (CCE)
- Camfanteisio'n rhywiol ar blant
- Radicaleiddio
- Anffurfio organau cenhedlu benywod
- Caethwasiaeth fodern
- Cam-drin ar-lein
- Cam-drin unigolyn agored i niwed yn ariannol
- Priodas dan orfod
- Radicaleiddio / oedolion agored i niwed sy'n cael eu denu i derfysgaeth

2. Risg: Oedolion Agored i Niwed

Mewn perthynas â **diogelu oedolion agored i niwed** caiff y diffiniad a ganlyn o "sy'n wynebu risg" ei amlinellu yng [Ngweithdrefnau Diogelu Cenedlaethol Cymru a'i gymryd o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014](#). Cymerir y diffiniad o ddeddfwriaeth Cymru ond fe'i fabwysiedir ar draws holl safleoedd a gweithgarwch y Brifysgol, yn cynnwys tu allan i Gymru.

Mae S126(1) [Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014](#) yn diffinio [oedolyn sy'n wynebu risg](#) fel oedolyn:

- 2.1 sy'n cael, neu sy'n wynebu risg o gael, ei gam-drin neu ei esgeuluso,
- 2.2 sydd ag anghenion am ofal a chymorth (p'un a yw'r awdurdod yn diwallu unrhyw rai o'r anghenion hynny ai peidio)
- 2.3 nad yw'n gallu, o ganlyniad i'r anghenion hynny, amddiffyn ei hun rhag cael, neu'r risg o gael, ei gamdrin neu ei esgeuluso
- 2.4 Gall cam-drin fod yn gorfforol, rhywiol, seicolegol, emosiynol neu ariannol. Gall cam-drin ddigwydd mewn unrhyw leoliad, boed yn anheddiad preifat, yn sefydliad neu unrhyw le arall.
- 2.5 Mae esgeulustod yn disgrifio methiant i fodloni anghenion sylfaenol unigolyn: corfforol, emosiynol, cymdeithasol neu seicolegol, sy'n debygol o arwain at amharu ar lesiant neu iechyd yr unigolyn. Gall esgeulustod ddigwydd mewn unrhyw leoliad, boed mewn anheddiad preifat, sefydliad neu unrhyw le arall.
- 2.6 Ymddygiad sy'n cynyddu'r risg o esgeulustod a/neu gam-drin

Gallai'r ymddygiad roi'r oedolyn mewn perygl o gael ei gam-drin neu'i esgeuluso:

- Trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol (VAWDASV), yn cynnwys anffurfio organau cenhedlu menywod;
- Cam-drin domestig a thrais;

- Caethwasiaeth fodern;
- Camfanteisio troseddol.

Nid yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr

3. Beth i'w wneud os amheuir camdriniaeth neu os rhoddir gwybod amdanynt.

3.1 Nid yw'n hawdd adnabod camdriniaeth plant ac oedolion agored i niwed bob tro ac mae'r Brifysgol yn cydnabod nad yw ei staff yn brofiadol yn y maes hwn ac ni fydd yn hawdd iawn iddynt wybod a oes cam-drin yn digwydd ai peidio. Yn wir, nid lle aelodau'r Brifysgol yw dod i farn yn hyn o beth.

Fodd bynnag, mae holl staff y brifysgol yn gyfrifol am:

- fod yn wylidwrus o ddangosyddion cam-drin ac esgeulustod
- cael mynediad i a chydymffurfio â Gweithdrefnau Diogelu Cenedlaethol Cymru
- cymryd rhan mewn hyfforddiant perthnasol a chyrchu briffiau a baratoir gan y Brifysgol
- deall sut i dynnu sylw at faterion a rhoi gwybod am bryderon
- rhoi gwybod am bryderon a datgeliadau o ran diogelu drwy ddefnyddio'r protocolau a amlinellir yn y Polisi hwn
- gweithredu ar bryderon er mwyn diogelu llesiant yr unigolyn

3.2 Os hoffai aelodau o'r brifysgol gael cyngor ynghylch unrhyw bryderon posibl, dylent gysylltu naill ai ag aelod adrannol perthnasol o'r Fforwm Diogelu, Swyddog Diogelu Dynodedig neu'r Swyddog Arweiniol Dynodedig. Os bydd gan unrhyw aelod o'r staff, myfyriwr neu wirfoddolwr bryderon penodol ynghylch diogelwch neu les plentyn, person ifanc neu oedolyn agored i niwed ar unrhyw raglen neu weithgaredd sy'n gysylltiedig â'r Brifysgol, ar neu oddi ar y campws, dylai lenwi Ffurflen Achos Pryder drwy wefan Gwasanaethau Myfyrrwyr. Adolygir hyn gan y tîm brysbennu Llesiant a'i uwchgyfeirio fel y bo'n briodol gan y Pennaeth Llesiant Myfyrrwyr neu'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrrwyr. Os yw'r pryderon hyn yn ymwneud â rhywun yn y tîm diogelu dynodedig, dylid cysylltu ag aelod arall o'r tîm diogelu.

3.3 Dylid gwneud pob ymdrech i gynnal cyfrinachedd yn unol â deddfwriaeth diogelu. Ni ddylid trafod amheuron ag unrhyw un arall ar y campws heblaw am y rhai a enwebir uchod.

3.4 Cyfrifoldeb y Swyddogion Diogelu Dynodedig yw gweithredu ar ran y Brifysgol wrth ymdrin â honiadau neu amheuron o gam-drin neu esgeuluso. Bydd hyn yn cynnwys casglu manylion yr honiad neu'r amheuaeth a chyfeirio'r mater at yr awdurdodau statudol priodol. Cyfrifoldeb y Gwasanaethau Cymdeithasol neu'r Heddlu, nid y Brifysgol, yw ymchwilio i faterion ynghylch amddiffyn plant a cham-drin oedolion agored i niwed.

3.5 Ni ddylai aelodau'r Brifysgol o dan unrhyw amgylchiadau gynnal eu hymchwiliadau eu hunan i amheuron neu honiadau o niwed, cam-drin neu esgeulustod, ac ni ddylent holi plant nac oedolion agored i niwed dan sylw yn agos, gan y gallai gwneud hynny mynd i'r afael unrhyw ymchwiliad y gellir ei gynnal maes o law gan y Gwasanaethau Cymdeithasol neu'r Heddlu.

3.6 Os bydd plentyn neu oedolyn agored i niwed yn dweud rhywbeth neu'n gweithredu mewn modd sy'n creu amheuaeth o gam-drin, dylai'r person sy'n derbyn y wybodaeth:

- Ymateb yn bwylllog ond yn bryderus.
- Dweud wrth y plentyn/oedolyn agored i niwed eu bod yn iawn i rannu beth sydd wedi digwydd; ac nad ydynt gyfrifol am beth sydd wedi digwydd.
- Dod o hyd i gyfle cynnar i esbonio ei bod yn debygol y bydd angen rhannu'r wybodaeth – peidiwch ag addo cadw cyfrinachau.

- Cymryd yr hyn a ddywedir o ddifrif a gadael i'r unigolyn sy'n adrodd barhau ar ei gyflymder eu hun.
- Gofyn cyn lleied o gwestiynau ag y bo modd, a dim ond er mwyn egluro'r hyn sydd gan yr unigolyn sy'n adrodd i'w ddweud; peidiwch â chroesholi. Peidiwch â gofyn cwestiwn sy'n awgrymu ateb penodol.
- Peidio â thorri ar draws yr unigolyn sy'n adrodd pan fydd yn adalw digwyddiadau arwyddocaol.
- Sicrhau'r unigolyn sy'n adrodd fod modd ymdrin â'r broblem.
- Dweud wrth yr unigolyn sy'n adrodd beth y byddwch chi'n ei wneud nesaf ac â phwy y caiff y wybodaeth ei rhannu. Dywedwch na allwch addo cadw cyfrinachau.
- Gwneud cofnod llawn o'r hyn a ddywedir ac a wneir, er na ddylai hyn achosi oedi cyn rhoi gwybod am y broblem.

3.7 Dylai'r cofnod gynnwys:

- Cofnod gair am air o'r datgeliad. Gellir ei ddefnyddio maes o law mewn achos troseddol ac mae'n hanfodol bod yr hyn a ddatgelir yn cael ei gofnodi mor gywir ag y bo modd. O'r herwydd, rhaid drafftio'r cofnod yng ngeiriau'r unigolyn sy'n adrodd ac ni ddylai gynnwys tybiaethau neu farn pobl eraill;
- Natur yr honiad neu'r pryder;
- Disgrifiad o unrhyw anaf corfforol gweladwy (ni ddylid diosg dillad i archwilio'r plentyn). Ni ddylai plant / oedolion agored i niwed gael eu harchwilio'n feddygol gan aelod o'r Brifysgol;
- Adroddiad yr unigolyn sy'n rhoi gwybod beth sydd wedi digwydd;
- Unrhyw ddyddiadau, amseroedd neu leoedd ac unrhyw wybodaeth ddefnyddiol bosibl arall.

3.8 Dylid rhoi gwybod am y broblem AR UNWAITH gan ddefnyddio'r Ffurflen Achos Pryder ar wefan Gwasanaethau Myfyrwyr. Caiff hyn ei frysennu gan y Tîm Llesiant a'i uwchgyfeirio lle bo'n briodol. Os yw person mewn perygl uniongyrchol o niwed dylid ffonio 999; disgwylir y caiff y Brifysgol ei hysbysu cyn gynted ag y bo modd. Gellir gofyn am wybodaeth a chyngor gan sefydliadau allanol eraill lle bo angen. Ceir manylion sefydliadau o'r fath dan yr adran Diogelu ar wefan Gwasanaethau Myfyrwyr.

3.9 Cydnabyddir y gall fod angen cymorth ar staff ar ôl cael datgeliad gan blentyn/oedolyn agored i niwed a chynigir cwnsela priodol gan y Brifysgol.

3.10 Fel y nodwyd yn 3.4 uchod, dylid cyfeirio pryderon ynghylch amddiffyn plant at yr awdurdodau priodol (gwasanaethau cymdeithasol neu'r heddlu) i'w hymchwilio. Os mai myfyrwyr yw'r unigolion dan sylw yna dylid rhoi gwybod i'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr. Yn yr un modd, os mai aelodau staff yw'r unigolion dan sylw dylid rhoi gwybod i'r Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol.

4. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â honiadau neu amheuan o gam-drin plant / oedolion agored i niwed yn erbyn aelod o'r Brifysgol

4.1 Mae'r brifysgol yn cymryd pob honiad o ddifrif. Pan fydd pryder yn codi ynghylch cam-drin plentyn, mae tair proses y gallai fod angen iddynt ddigwydd. Y rhain yw:

- Ymchwiliad diogelu.
- Ymchwiliad troseddol.
- Camau gan y Brifysgol i ddisgyblu aelod o'r Brifysgol.

4.2 Mae'n bwysig cydlynu'r rhain yn gywir ac y rheolir digwyddiadau yn y drefn iawn. Am y rheswm hwn, fel arfer ni fydd y Brifysgol yn cymryd camau uniongyrchol yn erbyn aelod o'r

Brifysgol heb gyngor a chytundeb asiantaethau ymchwiliol (e.e. yr Heddlu neu'r Gwasanaethau Cymdeithasol), ac eithrio pan fo angen y camau hyn i amddiffyn plentyn / oedolyn agored i niwed.

4.3 Beth bynnag yw canlyniadau ymchwiliadau'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Heddlu, gallai'r Brifysgol ystyried gwaharddiad a/neu gamau disgyblu yn unol â'i weithdrefnau disgyblu.

5. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â phryderon posibl am gam-drin plant / oedolion agored i niwed y tu allan i'r Brifysgol

5.1 O ganlyniad i'w cysylltiad â phlentyn / oedolyn agored i niwed yn y Brifysgol neu ar fusnes y Brifysgol, gallai aelodau'r Brifysgol gael pryderon am les y plentyn / oedolyn agored i niwed a gallent gael pryderon bod y plentyn / oedolyn agored i niwed yn cael ei gam-drin gan rywun sydd heb gysylltiad â'r Brifysgol, neu gan aelod o'r Brifysgol mewn cyswllt preifat. O dan yr amgylchiadau hyn dylid rhoi gwybod am y pryderon fel y nodir uchod.

6. Y weithdrefn ar gyfer ymdrin â sefydliadau allanol sy'n defnyddio cyfleusterau'r Brifysgol

6.1 Caiff llawer o gyfleusterau'r Brifysgol, yn enwedig ei chyfleusterau chwaraeon, eu llogi gan sefydliadau allanol, gan gynnwys clybiau plant ac o dan y trefniadau hyn, nid oes gan y Brifysgol reolaeth, ac nid yw'n derbyn unrhyw atebolrwydd, dros ymddygiad unigolion o'r sefydliadau hyn. Fodd bynnag, hoffai'r Brifysgol sicrhau, cyhyd ag y bo modd, nad yw'r sefydliadau hyn yn cam-drin plant a bod modd iddynt ymdrin ag unrhyw ddatgeliadau'n briodol.

6.2 O bryd i'w gilydd, mae'n bosibl y bydd plentyn neu oedolyn agored i niwed sydd ar y campws oherwydd sefydliad allanol, yn gwneud honiad o gam-drin i aelod o'r Brifysgol am oedolyn sy'n aelod o'r sefydliad allanol hwnnw. Yn y sefyllfa hon, bydd yr aelod o'r Brifysgol yn rhoi gwybod am yr honiad i'r sefydliad allanol ac yn hysbysu ei reolwr llinell, y Swyddog Diogelu neu'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr am yr hyn y mae wedi'i wneud. Mae'r Brifysgol yn disgwyl i'r sefydliad ddilyn ei bolisi diogelu ei hun a bydd yn gofyn am gadarnhad bod y camau priodol wedi eu cymryd. Yn ogystal, bydd y PIGC (Profiad Academaidd), ar y cyd ag Uwch Gyfarwyddiaeth y Brifysgol, yn ystyried a yw'n iawn gadael i'r sefydliad allanol barhau i ddefnyddio cyfleusterau'r Brifysgol yn ystod y cyfnod ymchwilio a thu hwnt.

Atodiad 2 Dolen gwefan i'r Ffurflen Achos Pryder

Cymraeg <https://live.uniticms.com/uwtsd/register/?form=form33>

Saesneg <https://live.uniticms.com/uwtsd/register/?form=welfare>

Atodiad 3 Gwybodaeth i reolwyr llinell unedau academiaidd a phroffesiynol ynghylch cyfrifoldebau diogelu

Mae rheolwyr llinell unedau academiaidd a phroffesiynol yn gyfrifol am:

- Sicrhau bod y staff yn ymwybodol o Bolisi Diogelu'r Brifysgol a sicrhau y gweithredir y polisi'n briodol;
- Sicrhau bod unrhyw raglen neu weithgaredd sy'n cynnwys plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed yn cael asesiad risg, ac yn cael ei chynllunio, ei threfnu a'i darparu, (gan gynnwys nodi'n agored unrhyw faterion diogelu plant), mewn modd sy'n gyson â'r Polisi Diogelu hwn;
- Sicrhau y sefydlir trefniadau i nodi plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed sy'n perthyn i'w cylch cyfrifoldeb a sicrhau y sefydlir trefniadau digonol i sicrhau yr hysbysir yr aelodau staff priodol;
- Sicrhau bod yr holl swyddi staff sy'n cynnwys mynediad sylweddol heb oruchwyliaeth at blant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed wedi eu nodi ac y cyflawnir y gweithdrefnau gwirio statudol perthnasol (megis gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS));
- Sicrhau bod y rhaglenni gradd a'r modylau a ddarperir ganddynt yn cael eu hasesu er mwyn nodi unrhyw ymwneud sylweddol heb oruchwyliaeth â phlant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed, ac os nodir ymwneud o'r fath, bod gofynion manyleb y rhaglen a'r modylau'n nodi'n eglur yr angen am weithdrefnau gwirio (megis gwiriadau DBS);
- Sicrhau bod y staff, y myfyrwyr a'r gwirfoddolwyr sy'n rhan o unrhyw raglen neu weithgarwch sy'n cynnwys plant, pobl ifanc ac oedolion agored i niwed wedi eu hyfforddi'n briodol;
- Rhoi gwybod i'r Swyddog Diogelu perthnasol am fesurau diogelu penodol ar gyfer y rhaglen neu'r gweithgarwch, gan gynnwys, pan fo'n berthnasol, enw unrhyw berson a benodir ar gyfer y mesurau diogelu hynny;
- Wrth lunio unrhyw bartneriaethau cydweithredol, sicrhau bod gofynion Polisi Diogelu'r Brifysgol wedi eu cynnwys a'u hadlewyrchu yn y ddogfennaeth berthnasol;
- Sicrhau bod gweithdrefnau addas yn eu lle sy'n awdurdodi, neu fel arall, aelodau staff a myfyrwyr i ddod â phlant, pobl ifanc neu oedolion agored i niwed i mewn i eiddo'r Brifysgol;
- Dylai unrhyw Athrofeydd, Disgyblaethau neu Wasanaethau Proffesiynol sy'n derbyn plant, pobl ifanc neu oedolion agored i niwed ar brofiad gwaith llynu wrth ofynion polisiâu perthnasol y Brifysgol gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud ag lechyd a Diogelwch a Defnydd Derbyniol TG.

Atodiad 4 – Fforwm Diogelu'r Brifysgol

Fforwm Diogelu'r Brifysgol sy'n gyfrifol am ddatblygu, gweithredu a monitro Polisi Diogelu'r Brifysgol a'i adolygu'n flynyddol. Mae'r Fforwm Diogelu hefyd yn goruchwyllo'r trefniadau gweithredol a gweinyddol perthnasol gan gynnwys gweinyddu gweithdrefnau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS). Bydd Fforwm Diogelu'r Brifysgol yn adrodd wrth y Pwyllgor Profiadau Myfyrwyr.

Cylch Gorchwyl:

- Sicrhau effeithiolrwydd y gweithdrefnau diogelu ar draws y Brifysgol;
- Datblygu, gweithredu, monitro a chynnal adolygiad blynyddol ar Bolisi Diogelu'r Brifysgol;
- Goruchwyllo'r trefniadau gweithredol a gweinyddol perthnasol gan gynnwys gweinyddu gweithdrefnau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS);
- Nodi ac adolygu anghenion hyfforddi'r Brifysgol ynghylch diogelu;
- Goruchwyllo'r gwaith o ddarparu cyngor, gwybodaeth a hyfforddiant i gymuned y Brifysgol mewn materion sy'n ymwneud â diogelu;
- Bydd y Brifysgol hefyd yn cydweithio â phartneriaethau ac asiantaethau perthnasol er mwyn codi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o faterion diogelu.

Aelodaeth:

Cadeirydd, a benodir gan y Senedd
Swyddog Dynodedig Arweiniol (SDA)
Pro Is-Ganghellor (Profiad Academaidd)
Swyddog Gweithredol Diogelu
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr
Pennaeth Gweithredol y Gofrestrfa
Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol
Swyddog(ion) Diogelu o bob Athrofa

Swyddog(ion) Diogelu o'r unedau a'r gwasanaethau canlynol: yr Uned Prentisiaethau;
Adnoddau Dynol; Gwasanaethau Gwybodaeth a Thechnoleg; Gweithrediadau; Y Gofrestrfa;
Cymunedau Mwy Diogel; Academi Byd-eang Cymru, y tîm Ehangu Mynediad
Prif Swyddog Gwasanaethau Myfyrwyr
Un cynrychiolydd o Undeb y Myfyrwyr a enwebir gan Undeb y Myfyrwyr
Un cynrychiolydd AB o'r colegau cyfansoddol

Sylwedyddion: aelod o staff Undeb y Myfyrwyr, a enwebir gan Brif Weithredwr Undeb y Myfyrwyr;
cynrychiolydd o'r tîm Achosion Myfyrwyr (Swyddfa Academaidd)

Ehangir yr aelodaeth i gynnwys cynrychiolwyr allanol yn ôl yr angen

Atodiad 5 – Swyddogion Diogelu Dynodedig: Manylion Cyswllt

Swyddog Dynodedig Arweiniol: Michou Burckett St Laurent (Pennaeth Llesiant Myfyrwyr) m.bstlaurent@uwtsd.ac.uk

Cyfarwyddwr Gwasanaethau Myfyrwyr: Rhys Dart r.dart@uwtsd.ac.uk

Pro Is-Ganghellor Cysylltiol (Profiad Academaidd): Mirjam Plantinga m.plantinga@uwtsd.ac.uk

Cyfarwyddwr Gweithredol Adnoddau Dynol: Jane O'Rourke: j.orourke@uwtsd.ac.uk

Atodiad 6: Polisi trin gwybodaeth Tystysgrif DBS

1.1 Egwyddorion cyffredinol

Yn sefydliad sy'n defnyddio gwasanaeth gwirio'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) i helpu i asesu addasrwydd ymgeiswyr am swyddi o ymddiriedaeth, mae Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant yn cydymffurfio'n llawn â'r cod ymarfer ynghylch trin, defnyddio, storio, cadw a gwaredu'n gywir dystysgrifau a gwybodaeth tystysgrifau.

Mae hefyd yn cydymffurfio'n llawn â'i rhwymedigaethau o dan Ddeddf Diogelu Data 1998 a deddfwriaeth berthnasol arall ynghylch trin, defnyddio, storio, cadw a gwaredu gwybodaeth tystysgrifau'n ddiogel ac mae ganddi bolisi ysgrifenedig ar y materion hyn, sydd ar gael i'r rhai sydd am ei weld ar gais.

Mae Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant wedi gweithredu proses wirio ar-lein gyda darparwr allanol (GBG). Mae hyn bellach yn berthnasol ym mhob achos, ac eithrio'r cyrsiau hynny y nodir bod angen gwiriad DBS ar eu cyfer ar ôl dechrau ar y cwrs. Yn y nifer bychan o achosion lle mae hyn yn berthnasol, cynhelir gwiriad DBS papur, yn unol â chais Adnoddau Dynol.

1.2 Storio a mynediad

Dylid cadw gwybodaeth tystysgrifau'n ddiogel, mewn cynwysyddion storio dan glo, nad oes modd eu cludo a'r mynediad atynt wedi ei reoli'n gaeth ac yn gyfyngedig i'r rhai y mae ganddynt hawl i'w gweld yn rhan o'u dyletswyddau.

1.3 Trin

Yn unol ag adran 124 o Ddeddf Heddlu 1997; ni chaiff gwybodaeth tystysgrifau ei throsglwyddo ond i'r rhai y mae ganddynt hawl i'w derbyn yn ystod eu dyletswyddau. Rydym yn cadw cofnod o bawb sydd wedi cael gweld tystysgrifau neu wybodaeth tystysgrifau ac mae'n drosedd trosglwyddo'r wybodaeth hon i unrhyw un nad oes ganddo hawl i'w derbyn.

Sylwer: caiff y cartrefi gofal cofrestredig hynny y mae'r Comisiwn Ansawdd Gofal (CAG) yn eu harolygu, y sefydliadau hynny y mae Ofsted yn eu harolygu, a'r sefydliadau hynny y mae Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn eu harolygu gadw'r dystysgrif tan yr arolygiad nesaf.

Unwaith y bydd yr arolygiad wedi ei gynnal, dylid difa'r dystysgrif yn unol â'r [cod ymarfer](#).

1.4 Defnydd

Defnyddir gwybodaeth tystysgrif at y diben penodol y gofynnwyd amdani yn unig ac y rhoddwyd caniatâd llawn yr ymgeisydd ar ei gyfer.

1.5 Cadw

Unwaith y bydd penderfyniad recriwtio (neu benderfyniad perthnasol arall) wedi ei wneud, ni fyddwn yn cadw gwybodaeth tystysgrif yn hwy nag y bydd angen. Fel arfer, bydd hyn ar gyfer cyfnod o hyd at chwe mis, er mwyn caniatáu i unrhyw anghydfod neu gwynion gael

eu hystyried a'u datrys. Os bernir, o dan amgylchiadau eithriadol iawn, bod angen cadw gwybodaeth tystysgrif yn hwy na chwe mis, byddwn yn ymgynghori â'r DBS am hyn ac yn rhoi ystyriaeth lawn i Hawliau Diogelu Data a Hawliau Dynol yr unigolyn cyn gwneud hynny. Gydol yr adeg hon, bydd yr amodau arferol ynghylch storio'n ddiogel a mynediad a reolir yn llym, mewn grym.

1.6 Gwaredu

Unwaith y bydd y cyfnod cadw wedi dod i ben, byddwn yn sicrhau y caiff unrhyw wybodaeth tystysgrif DBS ei difa'n ddi-oed trwy ddulliau diogel, er enghraifft, trwy rwygo, pwlpio neu losgi. Wrth ddisgwyl cael ei difa, ni chaiff gwybodaeth tystysgrif ei chadw mewn unrhyw gynhwysydd annïogel (e.e. bin gwastraff neu sach gwastraff cyfrinachol).

Ni fyddwn yn cadw unrhyw lungopi nac unrhyw ddelwedd arall o'r dystysgrif nac unrhyw gopi na chynrychiolaeth o gynnwys tystysgrif. Fodd bynnag, er gwaethaf yr uchod, mae'n bosibl y cadwn gofnod o ddyddiad cyhoeddi'r dystysgrif, enw'r deiliad, y math o dystysgrif y gwnaed cais amdani, y swydd y gwnaed y cais am dystysgrif ar ei chyfer, cyfeirnod unigryw'r tystysgrifau a manylion y penderfyniad recriwtio a wnaed.

1.7 Gweithredu fel corff ambarél

Cyn gweithredu fel corff ambarél (sef corff cofrestredig sy'n cydarwyddo ceisiadau ac sy'n derbyn gwybodaeth tystysgrif ar ran cyflogwyr neu sefydliadau recriwtio eraill), byddwn yn cymryd pob cam rhesymol i'n bodloni ein hunain y byddant yn trafod, defnyddio, storio, cadw a gwaredu gwybodaeth tystysgrif drwy gydymffurfio'n llawn â'r [cod ymarfer](#) ac yn gwbl gydnaws â'r polisi hwn.

Byddwn hefyd yn sicrhau bod polisi ysgrifenedig o'r fath gan unrhyw gorff neu unigolyn y mae ceisiadau am dystysgrifau DBS yn cael eu cydarwyddo yn unol â'u cais, a phan fo angen, byddwn yn darparu polisi enghreifftiol i'r corff neu'r unigolyn hwnnw ei ddefnyddio neu ei addasu at y diben hwn.

Atodiad 7 - Polisi ar recriwtio cyn-droseddwy'r yn aelodau staff

- 1 Fel sefydliad sy'n asesu addasrwydd ymgeiswyr am swyddi sydd wedi'u cynnwys yng Ngorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwy'r 1974 (Eithriadau) gan ddefnyddio gwiriadau cofnod troseddol a broseswyd trwy'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS), mae Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant yn cydymffurfio'n llawn â'r [cod ymarfer](#) ac yn ymrwmo i drin pob ymgeisydd am swydd yn deg.
- 2 Mae'r Drindod Dewi Sant yn ymrwmo i beidio â gwahaniaethu'n annheg yn erbyn unrhyw wrthrych gwiriad cofnod troseddol ar sail euogfarn neu wybodaeth arall a ddatgelir.
- 3 Dim ond euogfarnau a rhybuddion y mae ganddi hawl gyfreithiol i wybod amdanynt y caiff y Drindod Dewi Sant ofyn i unigolyn roi manylion amdanynt, lle bo hawl gyfreithiol gwneud cais am dystysgrif DBS naill ai ar lefel safonol neu fanwl (os yw'r swydd yn un sydd wedi ei chynnwys yng Ngorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwy'r 1974 (Eithriadau) 1975 fel y'i diwygiwyd, a phan fo'n briodol, Rheoliadau'r Ddeddf Heddlu fel y'u diwygiwyd).
- 4 Dim ond am euogfarnau a rhybuddion nad ydynt yn rhai gwarchodedig y caiff y Drindod Dewi Sant ofyn i unigolion amdanynt.
- 5 Mae'r Drindod Dewi Sant wedi ymrwmo i drin ei staff, ei darpar staff neu ddefnyddwyr ei gwasanaethau'n deg, ni waeth eu hil, eu rhyw, eu crefydd, eu cyfeiriadedd rhywiol, eu cyfrifoldebau am ddibynyddion, eu hoed, eu hanabledd corfforol/meddyliol neu eu cefndir troseddol.
- 6 Mae gan y Drindod Dewi Sant bolisi ysgrifenedig ar recriwtio cyn-droseddwy'r, sydd ar gael i'r holl ymgeiswyr DBS ar ddechrau'r broses recriwtio.
- 7 Mae'r Drindod Dewi Sant yn mynd ati i hyrwyddo cyfle cyfartal i bawb gyda'r amrywiaeth gywir o dalent, sgiliau a photensial ac mae'n croesawu ceisiadau o ystod eang o ymgeiswyr, gan gynnwys y rhai sydd â chofnodion troseddol.
- 8 Mae'r Drindod Dewi Sant yn dewis pob ymgeisydd am gyfweliad ar sail ei sgiliau, ei gymwysterau a'i brofiad.
- 9 Dim ond pan fydd asesiad risg trwyadl wedi dangos ei fod yn gymesur ac yn berthnasol i'r swydd dan sylw y caiff cais am wiriad troseddol ei gyflwyno i'r DBS. Yn achos y swyddi hynny lle nodir bod angen gwirio cofnodion troseddol, bydd yr holl ffurflenni cais, hysbysebion swydd a briffiau recriwtio yn cynnwys datganiad y caiff cais am dystysgrif DBS ei gyflwyno os cynigir y swydd i'r unigolyn.
- 10 Mae'r Drindod Dewi Sant yn sicrhau bod pawb sy'n ymwneud â'r broses recriwtio wedi eu hasesu'n briodol i nodi ac asesu perthnasedd ac amgylchiadau'r troseddau.
- 11 Mae'r Drindod Dewi Sant hefyd yn sicrhau eu bod wedi cael arweiniad a hyfforddiant priodol yn y ddeddfwriaeth berthnasol ynghylch cyflogi cyn-droseddwy'r, e.e. Deddf Adsefydlu Troseddwy'r 1974.
- 12 Yn y cyfweliad, neu mewn trafodaeth ar wahân, mae'r Drindod Dewi Sant yn sicrhau bod sgwrs agored a chytbwys yn cael ei chynnal ynghylch unrhyw droseddau neu unrhyw fater arall a allai fod yn berthnasol i'r swydd. Gallai methu â datgelu gwybodaeth sy'n uniongyrchol berthnasol i'r swydd arwain at dynnu'n ôl gynnig o gyflogaeth.
- 13 Bydd y Drindod Dewi Sant yn gwneud unrhyw wrthrych gwiriad cofnodion troseddol a gyflwynir i'r DBS yn ymwybodol o fodolaeth y [cod ymarfer](#) ac yn trefnu bod copi ar gael ar gais.
- 14 Mae'r Drindod Dewi Sant yn ymrwmo i drafod unrhyw fater a ddatgelir ar y dystysgrif DBS gyda'r unigolyn sy'n ceisio am y swydd cyn dileu'r cynnig swydd amodol.

